

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 · 50 · 2009

© Министерство на правосъдието на Република България, mjs.bg. Разрешението за повторно публикуване на този неофициален превод е предоставено единствено за целите на включването му в базата данни HUDOC на ЕСПЧ.

© Ministry of Justice of the Republic of Bulgaria, mjs.bg. Permission to re-publish this non-official translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

ЦОНЬО ЦОНЕВ СРЕЩУ БЪЛГАРИЯ

(Жалба № 33726/03)

РЕШЕНИЕ

СТРАСБУРГ

1 октомври 2009 г.

ОКОНЧАТЕЛНО

01/01/2010

Това решение може да претърпи редакционни промени.

По делото Цоньо Цонев срещу България,

Европейският съд по правата на човека (Пето отделение), заседаващ като камера в състав:

Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), *председател*,

Ренате Йегер (Renate Jaeger),

Карел Юнгвирт (Karel Jungwiert),

Райт Марусте (Rait Maruste),

Марк Вилигер (Mark Villiger),

Миряна Лазарова Трайковска (Mirjana Lazarova Trajkovska),

Здравка Калайджиева, *съдии*,

и Клаудия Вестрдик (Claudia Westerdiek), *секретар на Отделението*,

след обсъждане в закрито заседание на 8 септември 2009 г.,

се произнесе със следното съдебно решение, постановено на същата дата:

ПРОЦЕДУРАТА

1. Делото е образувано по жалба № 33726/03 срещу Република България, подадена на 13 октомври 2003 г. пред Съда на основание чл. 34 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „Конвенцията“) от българския гражданин г-н Цоньо Иванов Цонев („жалбоподателят“).

2. Българското правителство („Правителството“) се представлява от своя агент – г-жа М. Пачева от Министерство на правосъдието.

3. Жалбоподателят се оплаква по-специално от контрола върху кореспонденцията му в затвора и от липсата на средства за защита в това отношение.

4. На 6 март 2006 г. Съдът решава да съобщи на Правителството оплакванията по членове 8 и 13 от Конвенцията. В съответствие с член 29 § 3 от Конвенцията е решено също така жалбата да се разгледа по същество едновременно с разглеждането на нейната допустимост.

ФАКТИТЕ**I. ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО СЛУЧАЯ**

5. Жалбоподателят е роден през 1977 г. и живее в Габрово.

А. Наказателните производства и задържането на жалбоподателя

6. На 5 ноември 2001 г. жалбоподателят е задържан под стража в следствения арест в Габрово по обвинение в кражба и незаконно притежаване на оръжие. На 13 ноември 2001 г. той посочва баща си като свой представител и защитник в наказателното производство. На 15 ноември 2001 г. е преместен в затвора в Ловеч.

7. Считано от 19 ноември 2002 г., жалбоподателят е задържан в изпълнение на няколко наказания лишаване от свобода, на които е бил осъден по други дела. Той е освободен на 1 декември 2003 г. вследствие на временно спиране изпълнението на наказанието му.

8. На 24 март 2004 г. той отново е задържан под стража в затвора в Ловеч в рамките на друго дело. Считано от 8 юли 2004 г., той е лишен от свобода в изпълнение на окончателна присъда. Освободен е на 25 февруари 2005 г.

Б. Кореспонденцията на жалбоподателя по време на задържането му

9. На 20 юни 2003 г. жалбоподателят адресира оплакване до Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, за да съобщи за системен и немотивиран контрол върху няколко писма между него и близките му, както и до различни администрации и до защитниците му в наказателното производство.

10. На 8 август 2003 г. той е уведомен от затворническата администрация за отговора на Главната дирекция, според която контролът върху кореспонденцията му е осъществен съобразно съответните законови разпоредби за изпълнение на наказанията.

11. На 11 август 2003 г. жалбоподателят пише на Главния прокурор на Републиката, молейки го да сезира Конституционния съд, който да установи противоконституционния характер на законовите разпоредби относно изпълнението на наказанията, позволяващи контрол върху кореспонденцията на задържаните. Той не получава отговор.

12. От друга страна, две препоръчани писма от родителите му от 11 август и от 31 октомври 2003 г. не стигат до жалбоподателя.

13. На 11 октомври 2004 г. заинтересованото лице подава оплакване за нарушаване на неприкосновеността на кореспонденцията му. С постановление от 3 ноември 2004 г. прокурорът констатира недостатъци при предаването на препоръчани пратки на техния получател и приема, че става дума за нарушение по вина на затворническата администрация относно правото на лишението от свобода на кореспонденция. Все пак той уточнява, че предвид изминалото време и с оглед отсъствието на регистър на входящата поща, е невъзможно отговорните за това да бъдат идентифицирани и да бъде образувано наказателно производство. Той предава досието на

директора на затвора, за да бъдат предприети мерки, и предлага да бъде създаден регистър на входящата и изходящата кореспонденция.

14. Позовавайки се на Закона за отговорността на държавата, жалбоподателят завежда иск срещу Министерството на правосъдието относно недоставянето на тези писма. Той печели делото пред апелативната инстанция. С решение от 8 февруари 2006 г. Габровският окръжен съд приема, че недостатъците при доставянето на препоръчаните писма на жалбоподателя се дължат на лошо функциониране на затворническата администрация; той добавя, че оттогава процедурата по приемане на писмата е подобрена и присъжда на заинтересованото лице исканата сума, а именно 150 лева (или около 75 евро).

15. И накрая, две писма от адвоката на жалбоподателя с пощенско клеймо съответно от 7 април 2004 г. и от 7 юни 2004 г. са отворени и проверени; също и две писма, които заинтересованото лице изпраща на адвоката си, съответно от 11 август 2004 г. и от 28 септември 2004 г.

II. ПРИЛОЖИМО ВЪТРЕШНО ПРАВО И ПРАКТИКА

A. Законът за изпълнение на наказанията и актовете по прилагането му

1. Лишените от свобода лица

16. Съгласно разпоредбите на Закона от 1969 г. за изпълнение на наказанията, приложими към момента на събитията, лишените от свобода лица имали право на:

Член 33

„(...)

б) кореспонденция и хранителни пратки, които подлежат на контрол от администрацията [затворническата]”

Член 37

„1) (...) да подават молби и жалби.

2) (...) Тези от тях, които са подадени в запечатани пликосе и са адресирани до Народното събрание, до Президента на Република България, Министерския съвет, Министерството на правосъдието, Министерството на вътрешните работи, да прокуратурата, съда, следствието и до органите по правата на човека към ООН и към Съвета на Европа, не подлежат на проверка от администрацията [затворническата].”

17. На основание член 128 от същия закон тези разпоредби се прилагат, доколкото не е предвидено друго, и по отношение на лицата с мярка за неотклонение задържане под стража.

2. Лицата с мярка за неотклонение задържане под стража

18. Член 25 от Наредба № 2 от министъра на правосъдието от 19 април 1999 г., приета съгласно Закона за изпълнение на наказанията, предвижда, че кореспонденцията на лицата, задържани под стража, подлежи на проверка от администрацията. Тази правна разпоредба е отменена с решение на Върховния административен съд на 22 декември 2000 г. (*реш. № 7982 от 22.12.2000г. по а.д. № 3351/2000, ВАС*), в което се постановява, че тя противоречи на член 30, алинея 5 и на член 34 от Конституцията на Република България (които гарантират на всяко лице конфиденциалност в комуникациите със защитника му по дадено съдебно производство, както и свободата и тайната на кореспонденцията), на член 18 от Закона за адвокатурата и на член 8 от Конвенцията.

19. След едно изменение на Закона за изпълнение на наказанията, влязло в сила на 28 юни 2002 г., е създаден нов член 132г, чиято алинея 3 гласи следното:

„Кореспонденцията на лицата задържани под стража подлежи на проверка от администрацията.”

20. С решение от 18 април 2006 г. Конституционният съд приема, че член 132г, алинея 3 е несъвместим с член 30, алинея 5 и член 34 от Конституцията (*реш. № 4 от 18.04.2006г. по к.д. № 11/2005, ДВ бр. 36 от 2.05.2006г.*). Вследствие на това тази разпоредба е обезсилена, считано от обнародване на решението на Конституционния съд.

21. Съгласно новия закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража, в сила от 1 юни 2009 г., кореспонденцията на лишените от свобода не подлежи на проверка от администрацията, но тя може да бъде ограничена в определени случаи: по решение на началника на затвора за лицата лишени от свобода (чл. 86) и по разпореждане на съдия или прокурор за задържаните под стража (чл. 256).

Б. Закон за адвокатурата

22. Съгласно член 18, алинея 2 от Закона за адвокатурата от 1991 г., приложим към момента на събитията, кореспонденцията между адвоката и неговия клиент е неприкосновена, не подлежи на проверка и не може да бъде използвана като доказателство в съдебно производство.

В. Отговорността за вреди на публичните власти

23. Съгласно Закона от 1988 г. за отговорността на държавата и общините за вреди публичните власти дължат обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на

техни органи и длъжностни лица при изпълнение на административна дейност.

ПРАВОТО

I. ОТНОСНО ПРЕДМЕТА НА СПОРА

24. Съдът отбелязва, че в становището си от 28 август 2006 г., представено в отговор на това на Правителството, жалбоподателят се оплаква също така от ограничителната мярка върху посещенията и кореспонденцията му, наложена му на 29 август 2005 г. от Габровския окръжен прокурор, докато е бил задържан под стража. Съдът изтъква, че тези факти и оплаквания не са упоменати в първоначалната жалба и са предявени пред Съда след съобщаването на жалбата на ответното Правителство, което не е поканено да представи становището си по този въпрос. Следователно Съдът счита, че тези оплаквания не влизат в предмета на настоящия спор и не е уместно да ги разглежда (*Мазняк срещу Украйна (Maznyak c. Ukraine)*, № 27640/02, § 22, 31 януари 2008 г., и *Кунчева срещу България*, № 9161/02, § 18, 3 юли 2008 г.).

II. ОТНОСНО ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 8 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

25. Жалбоподателят се оплаква от проверката на кореспонденцията му от затворническите власти и от неполучаването на някои писма, адресирани до него, което той счита за неоправдано посегателство върху неприкосновеността на кореспонденцията му, гарантирана от член 8 на Конвенцията. Тази разпоредба гласи следното:

„1. Всеки има право на неприкосновеност (...) на кореспонденцията.

2. Намесата на държавните власти в упражняването на това право е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите.”

A. Допустимост

1. Становищата на страните

26. Правителството поддържа, на основание направено възражение за неизчерпване на вътрешноправните средства, че жалбоподателят е имал възможността да подаде иск за обезщетение съгласно Закона за задълженията и договорите или Закона за отговорността на държавата.

27. Жалбоподателят отговаря, че споменатите от Правителството искове предполагат незаконосъобразни по вътрешното право действия от страна на властите, което не отговаря на неговия случай, тъй като проверката на кореспонденцията на лишените от свобода е била предвидена от вътрешното право.

2. Преценката на Съда

а) Относно писмата от 11 август 2003 г. и от 31 октомври 2003 г.

28. Що се отнася най-напред до двете препоръчани писма от 11 август 2003 г. и от 31 октомври 2003 г., Съдът изтъква, че жалбоподателят е завел иск срещу Министерството на правосъдието и му е присъдено обезщетение на това основание. Той припомня, че съгласно неговата практика жалбоподател може да изгуби статута си на жертва на нарушение по смисъла на член 34 от Конвенцията, ако националните власти са признали, изрично или по същество, и след това са поправили въпросното нарушение (*Амуур срещу Франция* (*Amuur c. France*), 25 юни 1996 г., § 36, *Сборник решения* 1996-III, и *Скордино срещу Италия* (*Scordino c. Italie*) (№ 1) [ГК], № 36813/97, § 180, ЕСПЧ 2006-V).

29. В настоящия случай Съдът отбелязва, че районният прокурор, а след това Габровският окръжен съд са констатирани, че недоставянето на тези писма е представлявало посегателство върху правото на кореспонденция на жалбоподателя, дължащо се на лошо функциониране на затворническата администрация (параграфи 13 и 14 по-горе). По този повод прокурорът е приканил да бъдат направени подобрения в процедурата по приемане на поща в затвора, които очевидно са били реализирани, и окръжният съд е присъдил на заинтересованото лице цялото обезщетение, което то е поискало. При тези обстоятелства Съдът счита, че вътрешните власти са признали, поне по същество, твърдяното нарушение на член 8 от Конвенцията и са предоставили достатъчно удовлетворение. Следователно жалбоподателят не може да претендира, че е жертва на нарушение по смисъла на член 34 от Конвенцията, що се отнася до тази част от оплакването му, което е несъвместимо *ratione personae* с разпоредбите на Конвенцията и трябва да бъде отхвърлено на основание член 35 §§ 1 и 4 от Конвенцията.

б) Относно другите писма от и до жалбоподателя

30. Що се отнася след това до проверката и отварянето на другите писма на жалбоподателя, Правителството повдига възражението, че жалбоподателят е можел да заведе иск за обезщетение. Съдът счита, точно както и жалбоподателят, че Законът за отговорността на държавата, на който се позовава Правителството, предполага актът или действието, от които е оплакването, да са незаконни съобразно вътрешното право. И тъй като случаят със систематичната проверка на

кореспонденцията на лишените от свобода не е такъв, щом като е бил предвиден от вътрешното законодателство и бил е възприет като съобразен с него както от властите, до които заинтересованото лице е изпратило оплакване, така и от Правителството по настоящото производство (параграф 33 по-долу). При тези обстоятелства Съдът не вижда как подобен иск за обезщетение срещу публичните власти би могъл да се възприеме като ефективно средство за защита в хипотеза като тази в дадения случай. Правителството не е представило никакъв пример от съдебната практика в този смисъл. Следователно е уместно възражението да бъде отхвърлено.

31. Съдът констатира също така, че това оплакване не е явно необосновано по смисъла на член 35 § 3 от Конвенцията. Той отбелязва, от друга страна, че то не е недопустимо на друго основание. Следователно трябва да се обяви за допустимо.

Б. По същество

1. Становищата на страните

32. Жалбоподателят се оплаква от систематичното отваряне и проверка на кореспонденцията му с публичните власти, Съда, близките му, баща му – негов представител по наказателното производство, и адвоката му.

33. Правителството излага съдържанието на вътрешната регламентация относно проверката на пощата на лишените от свобода, подчертавайки, че кореспонденцията с известен брой от изброените в член 37, алинея 2 от Закона за изпълнение на наказанията институции е неприкосновена и че на 18 април 2006 г. Конституционният съд е обезсилил член 132г от закона, който е предвиждал систематичен контрол на писмата на лишените от свобода. Правителството счита, че по отношение на правото му на неприкосновеност на кореспонденцията, жалбоподателят не е възпрепятстван по начин, който да не е съобразен със закона.

34. Жалбоподателят отговаря, че член 37, алинея 2 от Закона за изпълнение на наказанията е насочен само към жалбите до определен брой институции, но не и към отговорите от тези институции, които подлежат на проверка, и че отмяната на член 132г през 2006 г. не засяга всички лишени от свобода, а само тези, които са задържани под стража.

2. Преценката на Съда

35. Съдът изтъква, че жалбоподателят е бил задържан временно в затвора в Ловеч от 15 ноември 2001 г. до 19 ноември 2002 г. и след това от 24 март 2004 г. до 8 юли 2004 г. По време на първия от тези периоди е влязъл в сила член 132г от Закона за изпълнение на наказанията, предвиждащ систематичен контрол на цялата

кореспонденция на лицата, лишени от свобода. От друга страна, по време на периодите, в които жалбоподателят е бил задържан в изпълнение на наказанието лишаване от свобода, на което е бил осъден, от 19 ноември 2002 г. до 3 декември 2003 г. и след това от 8 юли 2004 г. до 25 февруари 2005 г., такъв контрол е бил предвиден от член 33 на същия закон. Съдът изтъква освен това, че жалбоподателят представя няколко писма, които е получил разпечатани от администрацията по време на този период, че систематичният контрол върху писмата му е потвърден от компетентните власти по повод оплакване на заинтересованото лице (параграф 10 по-горе) и че Правителството не оспорва това обстоятелство. Що се отнася до периода, предхождащ приемането на член 132г през юни 2002 г., Съдът не разполага с доказателства, че кореспонденцията на жалбоподателя е била проверявана. При тези обстоятелства той счита, че е налице намеса в правото на заинтересованото лице на неприкосновеност на кореспонденцията му по смисъла на член 8 от Конвенцията за периода от 28 юни 2002 г. до 3 декември 2003 г.

36. Съгласно практиката на Съда една такава намеса е в нарушение на член 8, освен ако е „предвидена от закона“, преследва една или повече законни цели, визирани във втория параграф на тази разпоредба, и може да бъде възприета като „необходима в едно демократично общество“, за да ги постигне (*Кембъл срещу Обединеното кралство (Campbell c. Royaume-Uni)*, 25 март 1992 г., § 34, серия А № 233 и *Лабита срещу Италия (Labita c. Italie)* [ГК], № 26772/95, § 179, ЕСПЧ 2000-IV).

37. Като става дума за първото от тези условия, Съдът отбелязва, че през съответния период систематичната проверка и отваряне на кореспонденцията на лишените от свобода е била изрично предвидена от член 33 и член 132г от Закона за изпълнение на наказанията. В същото време той изтъква видимото противоречие с разпоредбите на член 30, алинея 5 и член 34 от Конституцията и член 18, алинея 2 от Закона за адвокатурата от 1991 г. Все пак той не счита, че е необходимо да изследва повече този въпрос, предвид заключението по-долу относно пропорционалността на намесата (*Петров срещу България*, № 15197/02, § 41, 22 май 2008 г.).

38. Съдът приема също така, че контролът върху кореспонденцията на лишените от свобода е преследвал законна цел за защита на реда и превенция на престъпленията, предвидена в член 8 § 2.

39. Относно необходимостта от намесата Съдът припомня, че вече е признал, че известен контрол върху кореспонденцията на лишените от свобода сам по себе си не е несъвместим с Конвенцията, предвид нормалните и разумни изисквания на лишаването от свобода. За да се измери допустимата степен на подобен контрол, най-общо е необходимо да се държи сметка за това, че възможността да пише и получава писма често е единствената връзка с външния свят за лишения от свобода (*Кембъл*, горесцитирано, § 45).

40. Освен това Съдът припомня, че кореспонденцията с адвокат, независимо с каква цел, се ползва с привилегирован статут съобразно член 8 от Конвенцията. От това следва, че затворническите власти не могат да отворят такова писмо, дори и без да го четат, освен ако нямат основателни причини да мислят, че съдържа незаконен елемент, който не се разкрива по обичайните начини. Уместно е да бъдат осигурени подходящи гаранции, за да се попречи на четенето на такива писма, като например да се отварят в присъствието на лишения от свобода. Колкото до четенето на писмата на лишения от свобода от и до адвокат, то това не би трябвало да бъде позволено, освен в изключителни случаи, ако властите имат основание да вярват, че става дума за злоупотреба с привилегия и съдържанието на писмото заплашва сигурността на институцията или на друго, или разкрива престъпен характер (*Кембъл*, горещитирано, § 48 и *Ердем срещу Германия* (*Erdem c. Allemagne*), № 38321/97, § 61, ЕСПЧ 2001-VII (откъси)). При всяко положение изключенията от тази привилегия трябва да бъдат придружени с адекватни и достатъчни гаранции срещу злоупотреба (*Ердем*, горещитирано, § 65).

41. В дадения случай Съдът изтъква, че през съответния период българското законодателство е предвиждало контрол и отваряне на писма, изпратени или получени от лишени от свобода, с изключение на тези, адресирани до ограничен брой обществени институции, изрично изброени, и без някакво отграничение между обикновената кореспонденция и тази с адвокат. Този контрол е бил осъществяван по систематичен начин от администрацията на затворите, без ограничение по отношение на сроковете, без изискване за мотивиране на необходимостта във всеки отделен случай и без контрол от независим орган (*Петров*, горещитирано, § 44).

42. Предвид широкия обхват на контрола, осъществяван при отсъствието на адекватни гаранции срещу злоупотреба, Съдът не би могъл да приеме, че контролът и отварянето на цялата кореспонденция на жалбоподателя, в това число и тази, разменена с неговия адвокат, е бил от „абсолютна обществена необходимост” по смисъла на съдебната практика и че е бил пропорционален на преследваната законна цел. Освен това Съдът отбелязва, че нито вътрешните власти, нито Правителството в настоящото производство са посочили никакви причини, способни да оправдаят контрол с подобен обхват.

43. Оттук следва, че е налице нарушение на член 8 от Конвенцията.

III. ОТНОСНО ТВРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 13 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

44. Жалбоподателят съобщава за отсъствие на ефективно вътрешноправно средство, чрез което би могъл да удовлетвори оплакването си, и по-специално отсъствие на пряк достъп до

Конституционният съд. Той се позовава на член 13 от Конвенцията, който гласи:

„Всеки, чиито права и свободи, провъзгласени в (...) Конвенция, са нарушени, има право на ефикасни правни средства за тяхната защита пред съответните национални власти, дори и нарушението да е извършено от лица, действащи при упражняване на служебни функции.”

45. Правителството повтаря отново аргументите си, изложени във възражението за неизчерпване на вътрешноправните средства за защита, и счита, че жалбоподателят е имал възможност да заведе иск за обезщетение срещу публичните власти.

А. Допустимост

46. Съдът счита, че това оплакване е свързано с другото, разгледано по-горе, и следователно също трябва да бъде обявено за допустимо.

В. По същество

47. Предвид своето заключение по-горе за нарушение на член 8, Съдът счита, че жалбоподателят разполага със защитимо оплакване за нарушение на Конвенцията във връзка с член 13. Все пак съгласно практиката на Съда член 13 не се простира дотам, че да изисква наличието на средство за защита, позволяващо да се оспорват пред националните власти закони на Договаряща държава, които противоречат на Конвенцията (*Джеймс и други срещу Обединеното кралство (James et autres c. Royaume-Uni)*, 21 февруари 1986 г., § 85, серия А № 98 и *Клякин срещу Русия (Klyakhin c. Russie)*, № 46082/99, § 114, 30 ноември 2004).

48. Доколкото контролът върху кореспонденцията на жалбоподателя е бил систематичен и в резултат от изричните разпоредби на член 33, алинея 1 и член 132г, алинея 1 от Закона за изпълнение на наказанията, а не на индивидуално решение на дирекцията на затвора или на друг орган, касаещо конкретно жалбоподателя, следва, че оплакването се натъква на този принцип.

49. Съответно Съдът не констатира никакво нарушение на член 13 от Конвенцията в дадения случай.

III. ОТНОСНО ДРУГИТЕ ОПЛАКВАНИЯ НА ЖАЛБОПОДАТЕЛЯ

50. Жалбоподателят се оплаква също така от нарушаване правото му на защита срещу контрол върху кореспонденцията му с неговия адвокат и баща, представлявал го в наказателното производство. Той се позовава на член 6 § 3 от Конвенцията, чиито отнасящи се към случая части гласят следното:

„Всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, има следните минимални права: (...)

b) да има достатъчно време и възможности за подготовка на своята защита;

c) да се защитава лично или да ползва адвокат по свой избор (...)

51. Доколкото това оплакване би могло да повдигне различни въпроси от вече разгледаните в светлината на член 8 от Конвенцията, Съдът изтъква, че жалбоподателят не доказва по какъв начин, че извършеният контрол върху кореспонденцията му е попречил на защитата му или като цяло на справедливостта на наказателното производство срещу него. Следователно това оплакване е явно необосновано и трябва да бъде отхвърлено на основание член 35 §§ 3 и 4 от Конвенцията.

IV. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЧЛЕН 41 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

52. Съгласно чл. 41 от Конвенцията:

„Ако Съдът установи нарушение на Конвенцията или на Протоколите към нея и ако вътрешното право на съответната Високодоговаряща страна допуска само частично обезщетение, Съдът, ако е необходимо, постановява предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.”

A. Вреди

53. Жалбоподателят претендира за 2 500 евро (EUR) за понесени неимуществени вреди поради системния контрол на кореспонденцията му между 2002 и 2005 г., както и поради наложеното му през 2005 г. ограничение върху посещенията и кореспонденцията.

54. Правителството не е направило бележки по този въпрос.

55. Съдът счита, че жалбоподателят е понесъл неимуществени вреди от констатираното нарушение на член 8 и произнасяйки се по справедливост съгласно член 41, му присъжда 1000 евро на това основание.

B. Разноски

56. Жалбоподателят не е представил никакъв иск за евентуално направени разноски. Следователно не е уместно да му бъде присъдена сума на това основание.

C. Лихва за забава

57. Съдът счита за подходящо лихвата за забава да се основава на лихвения процент по пределното кредитно улеснение на Европейската

централна банка, към който следва да се добавят три процентни пункта.

**ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ СЪДЪТ
ЕДИНОДУШНО:**

1. *Отхвърля* възражението на Правителството за неизчерпване на вътрешноправните средства за защита;
2. *Обявява* жалбата за допустима по отношение на оплакванията по членове 8 и 13 относно контрола върху кореспонденцията на жалбоподателя и за недопустима в останалата ѝ част;
3. *Постановява*, че е налице нарушение на член 8 от Конвенцията;
4. *Постановява*, че не е налице нарушение на член 13 от Конвенцията;
5. *Постановява*
 - а) ответната държава да заплати на жалбоподателя в рамките на три месеца от датата, на която решението влезе в сила в съответствие с член 44 § 2 от Конвенцията, 1 000 EUR (хиляда евро), които да бъдат обърнати в български лева по курса, приложим към датата на плащането им, плюс всички данъци, които могат да бъдат наложени, за неимуществени вреди;
 - б) от датата на изтичане на гореспоменатия срок до изплащането се дължи проста лихва върху горепосочената сума в размер, равен на ставката на пределното кредитно улеснение на Европейската централна банка по време на просрочения период, плюс три процентни пункта;
6. *Отхвърля* останалата част от претенцията за справедливо обезщетение.

Изготвено на френски език и съобщено писмено на 1 октомври 2009 г. съгласно член 77 §§ 2 и 3 от Правилника на Съда.

Клаудия Вестердик
Съдебен секретар

Пеер Лоренцен
Председател